

ThianLō LekThêng Tē Jī Kòan

天路歷程 第二卷 Tē 9 Chiuⁿ

Kàu Huhoanchhī Iúai ê chhù

Kōepòah^{tó} koh kóng, Góa ási kóaiⁿ’á ũ thang pangchān lí, góa lóng hoaⁿhí.

Taⁿ in kap Lútō[’] tãike chinchêng kiâⁿ. Tījînióng kap Simtit chòe thâu^{chêng} kiâⁿ, Lútō[’] kap i ê kiáⁿ, simpū chiū tè in, Jiòkchit kap Kōepòah^{tó} kiáh in ê kóaiⁿ’á tèbé kiâⁿ. Kiâⁿ lō[’] ê sí, tãike chiong Kitoktō[’] Chh̄ntiong tī chit chām lō[’] số tit tiòh ê tãichì, khioh khí^{lái} kóng.

Simtit kóng, Tũntō[’] putchí gâu kóng òe, Chh̄ntiong thiaⁿ i ê òe m̄ chai sī ké.

Tījînióng kóng, Sī ; āulái Kitoktō[’] kà i chit ê hoattō[’], i chiàu hoattō[’] khi chòe, chiū khòaⁿ chhut Tũntō[’] ê pèh^{chhát}. Chit kù òe kóng liáu chiū tui chèn^{glâng} kóng, Kitoktō[’] kap Chh̄ntiong gū tiòh Thòantō[’] chísi in, kàu Huhoachhī òe tú tiòh sím^{mih} kankhó[’], chiūsī tī chia lah.

Simtit kóng, Kiám sī chit só^{chāi} mah ? Thòantō[’] ká in kóng ê òe, hō[’] lāng thiaⁿ liáu chin kankhó[’].

Tījînióng kóng, Chiūsī ánni, nāsī Thòantō[’] iáh ũ anùⁱ i ê òe. Kitoktō[’] kap Chh̄ntiong putchí hótáⁿ, putchí sìn^{sim}. Chh̄ntiong tī koaⁿhú ê bìn^{chêng} siu simphò^a, tittit kóng, bô únbát, lóng bô chittiám[’]á kiaⁿ.

Simtit kóng, I hō[’] lāng thoa khi hāisí, lóngchóng bô kiaⁿ.

Tījînióng kóng, Sī ; i ánni ê số[’] chòe, kàu sí lóng bô kòe^{ōa}, hō[’] lāng khòaⁿliáu simkoaⁿ kám^{tōng}, ithoat sìn i số[’] kóng ê tō^{lì}.

Kóng liáu, chiū kàu Huhoachhī, lāng saⁿkap gīlūn kóng, Kàu chh̄ntiong tiòh áⁿchái[’]iūⁿ nih ?

Tījînióng kóng, góa siôngsiông pòhō[’] kiâⁿ lō[’] ê lāng tui chh̄nih keng^{kè}, ũ chit ê sèng^{tō} tiàm hia, miâ kiò Iúai, i ê chhù putchí khuikhoah, iáh hó^{giáh}, kék ài khó^{anthāi} kiâⁿ lō[’] ê lāng. I ê chhù tī Tionghoa koe ; góa chhō^a lín lâi khi Iúai hia, hó mah ?

Taike in kóng, Chin hó. Kàu Huhoachhī Tionghoa koe Iúai ê chhù, phah m̄ng : m̄ng khui liáu, chú lāng chhut^{lâi}, j̄ntit Tījînióng chiū kóng, Ah ! lí iū lâi lah. Ìn kóng, Tiòh, góa koh pòhō[’] kiâⁿ lō[’] ê lāng lâi.

Chúlâng kóng, Goa ! chit pang lêng kàu chiah chōe, lâmhū lóiu lóng ũ, putchí lāujiát ;
chhiáⁿ taike jiplâi. Jlp mng liáu teh chē ; chúlâng mng in chájit tiàm símmih sóchāi. Ìn
kóng, góan tiàm Kaiû ê chhù.

Iúi kóng, Tui Kaiû ê chhù kàu chia sī hng, tãike kiâⁿ tekkhah siân lah, khah chá
chiahpng thang hiohkhùn. Iúi bô chhutlâi pôephōaⁿ Lútô, Simchū, Huipí in kóng
ōe. Chiaⁿ *ê[ē]hng png, tãike kító, jiânāu chúlâng chhōa in khi kúinā keng pâng hioh.

Kàu bin'ájit, Simtit mng chúlâng kóng, Huhoachhī lāi ũ pát ê sìn Chú ê ábô ? Ìn kóng,
láh ũ kúinā lêng, bô chhinchhiūⁿ Kitoktô kap Chintiong tui chia kè ê sí, sèngtō putchí chió,
chit sí khah chōe. Hiah ê sèsiók lêng pí tãiseng khah bēngpék, òehiáu Chú ê tōlí sī hó, bô
ēng khoán

thāi Chintiong hit hō lāi khoánthāi lán.

Simtit kóng, lí ê chhùpiⁿ ê tiongkan ũ sìn Chù ê lêng, siáⁿsū m̄ chhiáⁿ in lāi kóngōe ?
Góan pòan^{lō} tú tiòh Chú ê hákseng ũ tōa lēk, chhinchhiūⁿ m̄sí chē chūn kè hái khòan^{kì}
chhiⁿ thang hunpiat hnghiuⁿ. Chúlâng chiū chhe chit lêng chhiáⁿ kúinā ê kàuiú lāi kóng, ũ
kiâⁿ lō ê lêng kàu chia, chhiáⁿ lín lāi kóng ōe. Chit ê miâ Simchēng (simkoaⁿ chēng) ,
chit ê miâ Hithian (ñgbāng thiⁿ) , chit ê miâ Chektek (chekchū tekhēng) , chit ê miâ
Khina (pangsak kè) , chit ê miâ Óⁿok (óan pháíⁿ) , chit chōe lóng lāi.

Púnjiân Tjñióng ká chúlâng kóngliáu Lútô ê lâilek, sói chitiáp chúlâng kí Lútô ká
kàuiú kóng. Chit ê lāu hūjnlâng sī Kitoktô ê bó, chí sī i ê kiáⁿ, chí nng ê siàuliân ê
hūjnlâng sī Lútô ê simpū. Chēnglâng púnjiân chai Kitoktô ê tãichì, iah chai i kap
Chintiong cháí^{iū} tī Huhoachhī siūkhó, thiaⁿkìⁿ Lútô sī Kitoktô ê kekòan, chiū hoaⁿhí kàu
bōekòtit, chhéngan in, koh kóng, Gōan lín ōe òh Kitoktô ê khoán, āulāi iā ōe kàu Sūnsoaⁿ
kap i chòe tui hiónghok.

Simtit mng Simchēng hiah ê lêng kóng, Lín chòe Chú ê hákseng tiàmchia cháí^{iū} ?

Simchēng kóng, Góan chia ê chēngēng pí chēng kúinī khah hó, nāsī góan tiàm tī sèsiók
lêng ê tiongkan, bōe biántit ũ kiáujiáu ê tãichì.

Simtit kóng, Tú tiòh khóchhó sī inūi símmih iânkò nih ?

Ìn kóng, Chit sóchāi ê lêng keng pút, poaⁿhì, chòe hoksāi kúí ê sū, phải góan chhut chíⁿ,
góan m̄ khéng, lêng chiū siūkhì beh kóaⁿ góan. Tãiseng m̄ chhut chit hāng chíⁿ, in putchí
òanhūn, góa bô hoattō, kamgōan siūkhó, m̄ káⁿ thàn pháíⁿ hongsiók. Kàu kin'ájit, in m̄ káⁿ
tōatim biánkióng góan.

Simtit m̄ng kóng, Iáh ũ pàthāng kankhó' ábô ? Ìn kóng, Ũ ah ! góan siú Anhiohjit bô sím mih khòai. Píphēng chòe senglí ê lāng khui tiām, lépàijit bô khui m̄ng bóebōe, lāng khòai'liáu putchí kíkòai, chiū m̄ ká' kap i kaukoan. Góan thàn Chú ê bēnglēng, iūgōan chòe góan ánni chòe. Kàu chia h kú, lāng ōe hiáutit góan ê hoattō', chiū hoa'hí bô hiām. Kiámchhái kauhōe gōa ê lāng, chòe senglí it tiòh bōechi' khah chōe, píphēng chòe kauhōe gōa ê hékì, kia'liáu Anhiohjit ketiú' m̄ khèng hō' i hiohkang, chit ê tāichì oh. Ũ lāng inūi ánni, hō' ketiú' síkhì : iáh ũ lāng chòe hó kékì, pēngsī kék jīnchin chòe ketiú' ê tāichì, ketiú' khòai' i pí pàtlāng khah ōe kauthoktit, chiū kamgōan hō' i siú lépài.

Simtit kóng, Góa thia' lí ánni kóng, iáh putchí hoa'hí. Kiùchú ê hákseng m̄ kia' tú tiòh hōanlān, ká' ánni chòe, hiánbēng i ê sēngsít, hō' kauhōe gōa ê lāng tuitiōng chit ê tōlí. Lāng ōe thàn Chú ê kāsī, Chú tekkhak bô pàngsak i.

Simchēng kóng, Góan chòe senglí ê lāng, ták jit ũi tiòh chī' lāi bô ēng, beh choansim hoksāi Chú iáh bô hiah khòai. Nā m̄ sī Chú khóliān góan, siōngsiōng ēng tāichì kéngséng kāsī, kia'liáu hō' chí' bēhék, pàngsak Thiantōng ê hokkhì. Kóngliáu chiū m̄ng Simtit kóng, Lín tī lōnh tú tiòh kankhó', ásī gū tiòh pēngan nih ?

Ìn kóng, Iáh ũ kankhó', iáh ũ pēngan. Ũsī lō' sī pī' thá', ũsī lō' sī khamkhiát : ũ sī ũ thòbē chiū phá' kiā', ũ sī bô thòbē chiū hókiā', lóng bô tiā' tiòh. lōnh iáh ũ tú tiòh hólang, iáh ũ tú tiòh phá' lāng, che lóng sī kèsin ê tāichì. Āulāi koh tú tiòh símmih tāichì, sī ohtit liáu, tāikhài kiā' lō' ê lāng, chóng bōe biántit kan khó'.

Simchēng kóng, Lín lōnh só' tú tiòh ê tāichì, chhiá' lí siōngsè kóng.

Simtit tui Tījinióng kóng, lí pòhō' kiā' lō' ê lāng, pí góa khah chai tāike ê sū, chhiá' lí kóng hō' chia h ê lāng thia'.

Tījinióng chiong Lútō' in tī lōnh só' tú tiòh, tui thau kàu bé, kóng chit piàn hō' in thia'.

Hithian kóng, Kiā' lō' ê lāng ũ n̄ng hāng khah iàukín : tiòh hótá', iáh tiòh hó phínhēng. Nābô hótá', bōeōe titthau kàu lōbē : nā bô hó phínhēng, kia'liáu pāihōai sèngtō' ê miāsia'.

Chektek kóng, Hithian kóng chit kù ōe sī ũ só' chí, m̄ sī lín chia hē. Ũ lāng ũ sèngtō' ê miājī, bô sèngtō' ê sitchāi, lán m̄ thang m̄ siósim.

Khiká kóng, Che ōe iā sī tiòh, sèngtō' ê támliōng kap phínhēng in lóng bô, chá' iū' ōe sngtit kiā' thi' lō' ê lāng ah ?

Oⁿok kóng, in che khóansit chin thang òanhūn, lán tiòh ēng chit hō lāng lái chòe kéngkài, chhianbān m̄ thang òh i. Tāike kóngliáu, chiū saⁿkap kító. Liáuāu Simchèng hiah ê lāng lóngchóng tòkhi.

Koh kóng Lútô¹ hiah ê lāng tiàm Iúai ê chhù hit tiáp, koechhīnīh chhàutúkhàm ū ngiāhiuⁿ ê tāichì, chōechōe lāng beh khòⁿ. Tījīnióng, Simtit, hiah ê lāng kap koechhīnīh kúinā ê Chú ê hākseng, thàn chit ê kihōe kóng tōlí hō¹ chēnglāng thiaⁿ. Kóng lāng só¹ *eng[èng]kai hòksāi ê, chhengchheng ū chitê, chiūsī chhòngchō bānmīh ê Chú, ígōa bián hòksāi ; nāsī hòksāi i, Chú tekkhak kethiⁿ lán ê chōe. Koh kā in kóng, Siōngtè só¹ thiàⁿ ê Kiáⁿ, cháiⁿiūⁿ kànglòh sèkan siūkhó¹ siòk lāng ê chōe, khng chēnglāng thànchá hóanhóe, khò Chú ê konglô, kui hòk Thiⁿ Pē, chiah òe tit tiòh siàchōe ; òah ê sí pēngan, síau híonghok. Ū kúinā lāng thiaⁿliáu chhiⁿgō¹, ài chòe Chú ê hākseng.

Taⁿ Iúai ū nng ê chabó¹ kiáⁿ, chit ê miā kiò Untián, chit ê miā kiò Mátāi, chiū chiong Untián chòe hō¹ Ioksek, chiong Mátāi chòe hō¹ Ngákok. Íkeng òanhun bēngpék, Lútô¹ in iūgōan tōa Iúai ê chhù ū chiah kù lah ; só¹ kap Huhoachhī ê lāng putchí siōngsék, koh tī hia chòe lōachōe hósū. Simchū chiàusiōng ū chòe ichiūⁿ pangchān sònghiong lāng. Untián, Huipí, Mátāi, tàk lāng iā chin hó phínhēng. Koh tàk lāng lóng ū sengthōan, tìkàu Kitoktô¹ ê miā liūthōan tī sèkan.

In tōa hia ê sí, ū kòaisiù tui chhiunā chhutlāi sionghāi siáⁿnih ê lāng putchí chōe ; iā ū lắkkhì gíná kàu i ê sóchāi, kah i tiòh suh i ê lin. Só¹ siáⁿnih ê lāng m̄ ài tú tiòh chit ê kòaisiù, thiaⁿkìⁿ i ê khapō¹ siaⁿ chiū cháu siámpī i.

Chit ê siù lóng m̄ sī chhinchhiūⁿ chí tōechiūⁿ ê siù. I ê sengkhu chhinchhiūⁿ lāng, chóngsi ū chit ê thaukhak hoat chap ki kak (Khésiliók 17 : 3) . I ū hāisí gíná putchí chōe, nāsī i ê chú sī hū jīnlāng. Chit ê siù kā lāng kóng, lāng nā tuitiōng i, khahiāⁿ kakī ê siⁿmiā ê, i beh póhō¹ i.

Taⁿ Tījīnióng chham hiah ê lái thàm Lútô¹ in ê lāng, lipiok beh saⁿtāng khi kap chit ê siù kauchiàn, lái kiù Huhoachhī ê lāng. Só¹ Tījīnióng kap Simchèng, Híthian, Chektek, Khìká, Oⁿok, tāike lóng kiáh kunkhì, khi chhe chit ê siù. Íkeng tú tiòh i, siù tōa sūikhì, tián i ê uihong, chin khòⁿkhin Tījīnióng in, bô liáh in chòe iàukín. nāsī Tījīnióng in putchí ū lát, koh kunkhì chin chengkong, tāike hiòngchēng thāikhì, siù títek bōe tiâu chū cháu. Tījīnióng in tui i, chiū tòtng lái Iúai ê chhù.

Taⁿ góa kóng hō¹ lí chai chit ê siù ū chiàusí chhutlāi, lắkkhì chhīnīh ê gíná. M̄ kú hiah ê béngióng ê lāng chai i beh chhutlāi ê sí, tāseng pīpān lái kap i kauchiàn, tautauh ū siong i kàu hō¹ i páikha, bōetitthang chhinchhiūⁿ tāseng lái lắkkhì gíná hiah chōe. Koh ū lāng phahsng hit ê siù siūsiong kàu hiah chōe, tekkhak òe sí.

Ūitiōh chit ê tāichì, Tìjñióng in tī Huhoachhī tit tiòh chin hó miâsiaⁿ. Chhinìh ê lâng suijiân bē ū kiâⁿ thiⁿlō³, iáukú putchí kèng kiâⁿ thiⁿlō³ ê lâng. Nāsī hiah ê khah hāchiān bô tōlí ê lâng, iūgōan ū khòaⁿkhin in.

Chit sī góa koh bāngkìⁿ Lútô³ in beh koh khísìn. In ê pēngiú chiū lâi kap in saⁿkap kító, koh chiong in lōnh só tiòh ēng ê mih chōechōe sàng in, iā sàng in chit chām lō³, chiah tōkhì.

Hitsī Tìjñióng, chòethâu chhōa lō³ : inūi hūjñlâng, gíná khah lóanjiók, sói tiòh ūn'á kiâⁿ, ánni Kōepoah^{tó}, kap Jiókchit chiah ū tângphōaⁿ.

Tāike kiâⁿ kàu Chñtìong siosí ê sóchāi, Tìjñióng kâ in tāike kóng, Tāiseng Chñtìong ūi tiòh Chú ê miâ sí, chiūsī tìchia lah, chiū ēng hit sī ê tāichì, pí lán kin'á jit ê kongkég, hēh, tōatōa bô siotāng ! Hiānchāi chit chhīnìh ū sèngtō³ thōan tōlí, iáh bô símmih chótōng i, chiàu góa khòaⁿkhílái, sī inūi Chñtìong siūkhó³ kausí bô kéōaⁿ ê iánkò³, iáh sī Chú untíán pangchān, lán *eng[èng]kai tiòh oló Chú. tāike tit tiòh kám^{tōng}, koh chinchēng kiâⁿ.

Tìjñióng kóngkhí Hiānbōng chòe sèngtō³ ê lâilék. kóng i ê phínhēng cháiⁿiūⁿ hó, tui chia kàu lōbé chòe Kitoktō³ ê tângphōaⁿ, nñg lāng lóng ū liék : koh kóng, Kitoktō³ kap Hiān bōng jip tiòh Lītô³, chiūsī chia lah.

Simtit kóng, Hit ê Lītô³ sī símmih lāng ? Ìn kóng, I sī khúikhiat ê lâng, chòe sèngtō³, lóng sī ūi tiòh chñⁿ, i ê bó iáh sī ánni. Hit ê Lītô³ kap Kùchāi (chiām chñⁿchāi), Sīkim (ài kimgūn) , Kianliū, saⁿ ê pēngiú, kàu bé lóng m̄ hó. Lāng kóng, in sí tī Chñⁿsoaⁿ.

Kóngōe ê tiongkan tui Chñⁿsoaⁿ kengkè, bô khòaⁿkìⁿ Tímá, chiū titthàu kèkhì. Āulái kiâⁿ kàu iāmthiāu hia, chit ê iāmthiāu sī Lôtek ê bó pìⁿê. Tìjñióng chiong Sótómá hō thiⁿhé kap jiūng biatbô, kap Lôtek ê bó cháiⁿiūⁿ pìⁿchòe iāmthiāu ê tāichì, kóng chit piàn.

Tāike tútú thiaⁿkìⁿ Lītô³ ê lâng ê sū, koh thiaⁿkìⁿ Lôtek ê bó ê tāichì, chiū kám^{tōng} lâi thókhùi saⁿkhèng kóng, tekkhak m̄ thang óh i thamsim, tì jiá chaiē.

Koh kiâⁿ chit chām, Kàu Ōahmiā hô, chúí tìⁿ koh hó chiáh. Lim liáu kethiⁿ lāng ê chengsîn. Hô ê siangpēng piⁿ ū chháupo³, chhinchhiūⁿ chiⁿtiāu chhuteh, koh ū tákhāng kéchí chhiū, kéchí putchí hó chiáh, hióh iáh thang chòe ióh, taⁿtiáp kiâⁿ lō³ ê lâng ê pīⁿ.

Tī chí chháuponih ū iūⁿtiāu beh chhī iūⁿ'á, koh ū chit keng chhù beh chiàukò³ kiâⁿ lō³ ê lāng ê eⁿ'á. Chit sóchāi ê Chú hoaⁿhí hō lāng thoktiōng I chiàukò³ eⁿ'á kap iūⁿ'ákiáⁿ. I sī putchí linbín ê chú, gâu thiàⁿ eⁿ'á, phō i chiàukò³, chin sī hó ê Bókchiá (Ísáia 40 : 11) . Sói Lútô³ ū kah i sī ê simpū, chiong in ê eⁿ'á pàithok chit ê Chú lâi chiàukò³ i, éng

bōe sitlòh chítê. Siatsú ũ kiâⁿ bêlōê, I òe chhē i tòtng ; ũ pòahchih khachhiúê, òe kah lâi chat hō̄ i hó ; ũ phòap̄ⁿê, òe i hó i.

Tī chit sóchāi chiáh, chhēng lóng bô khiàmkeh, koh chhátbé iáh bô hoattit i, inūi I beh phemiā lâi títng chhát (Iâlībí 23 : 4) . Tīchia iā tit tiòh hó ê kāsī ; koh ũ hó ê kéngrì, chúi chiáⁿ, chháupō̄ chhiⁿchhùi, hoebák chōeiūⁿ taksí khui, chhiübák bōsēng, kéchí súsí siⁿ, tíⁿ koh phang, lāng chiáh bōe phòap̄ⁿ, m̄ sī chhinchhiūⁿ Máthài chēng chiáh Sattàn hñglāi ê kéchí, tìkàu phòap̄ⁿ. Inūi ánni, Lútô̄ sī ê simpū hoaⁿhí chiong in ê eⁿⁿá pàithok chit ê Chú lâi chiàukò̄ i. Koh chit hāng thang hoaⁿhíê, chiūsī chit sóchāi ê Ông, lóng ũ thòe in chhut sóhùi.

Taⁿ tāike koh khísín kiâⁿ kàu līpa ê sóchāi, chiūsī chēng Kitoktò̄ kap Hiānbōng kiâⁿ chhògō̄ hóahjip līpa, hō̄ Chóatbōng liáh, iā khì koaiⁿ Gíchē lâi. Kàu chia tāike saⁿkap suniū kóng, Inūi lán lāng kàu chiah chōe, iā béngióng, Tījñióng òe chòe thâu, sói lán tiòh lâi khì thāi Chóatbōng, sòa thiah i ê chē ê, tháupàng hiah ê hō̄ i liákhì koaiⁿ ê lāng. Lāitiong ũ chit lāng m̄ng kóng, Hia sī m̄ hó ê sóchāi, m̄ chai thang khì mah ? Chit lāng ìn kóng, nāsī ũ hó ê ìsù, beh khì chiah thang.

Tījñióng kóng, Lí só̄ ìnê bô tekkek, tiòh khòⁿ cháiⁿiūⁿ chiah thang. Chóngsī góa hōngbēng tiòh títék pháíⁿ, taⁿ khì kap Chóatbōng kauchiàn, chiū sī góa ê púnhūn ; chiū m̄ng kóng, Ū siáⁿ lāng beh kap góa khì mah ?

Simtit kóng, Góa beh. Lútô̄ sī ê kiáⁿ kóng, Góan iā beh. Tāike chiū khísín khì ; Lútô̄ kap i ê simpū iūgōan tiàm tī lōnih. Jiòkchit kap Kōepòahótó teh chiàukò̄ in. Tījñióng in chiūⁿkhì Gíchē chhē Chóatb ā ng. Kàu chē m̄ng chiū tōa lát lūi. Chóatbōng kap i ê bô Hutsin kàu m̄ngkha kóng, Símmih lāng kàu chiah hótáⁿ lâi kiáujiáu góan ? Tījñióng ìn kóng, Sī góa ; góa sī Sūnsoaⁿ ê Ông só̄ chheê. Lí tiòh khui m̄ng hō̄ góa jip. Góa beh thāi lí ê thâu, iā beh thiah lí ê chē.

Chóatbōng khò i tōahàn koh béng, bô lāng òe khahiāⁿ i, koh phahsng i bat khahiāⁿ thiⁿsài, sói bô kiaⁿ Tījñióng. Chóatbōng chiū chhēng khoekeh, khui m̄ng chhutlái. I ê thāukhoe sī thihê, i ê hō̄sinkiàⁿ sī hékiàⁿ, i ê hia iā sī thihê, chhiú só̄ kiáhê sī tōa ki kùn.

Tījñióng in chiū kā i ùitech kap i kauchiàn. Hutsin chhutlái beh chān i ê tiōnghu. Simtit ēng kiàm chítê chhákkhì, Hutsin chiū sí. Chóatbōng kap Tījñióng in tāike lóng phemiā kauchiàn, āulái Chóatbōng siūsiong tótōe, iáukú phesí chiong kùn lōanchú bít. Tījñióng chiū chhekóakhì chām i ê thâu.

Tāike sūnsè sòà thiah Gîchē, thiah chit jít kú chiah liáu. Tī chēlāi ū pàng kiâⁿ thiⁿlō̄ ê n̄ng lāng chhutlāi, chiūsī Toiu (chōechōe iubūn), kap i ê chabó kiáⁿ ĩⁿkeng (kōekiaⁿ). Siatsú lín nā khòàⁿ chēlāi sinsi kutthâu kàu hiah chōe, chinchiàⁿ thang kîkòai.

Tāike tòtng kàu Lútô̄ hia, chit ê Toiu kap ĩⁿkeng tè in kiâⁿ, chhimchhim kámsiā Chú, chhe in lâi kiù in. Tījînióng in iáh kámsiā Chú, òe hō̄ in iâⁿ Chòatbōng, kiù Toiu kap ĩⁿkeng, chiong chē thiahkhì.